

GENERAL ELŻBIETY ZAWACKIEJ
ul. ...
Polek
tel. 048 56 65 22 156
...
570502736
...
1030 1506 0000 0000 5002 0244

poprzedni nr K: 478

11.03.2003

córka:
Markiana Sudziska

Głowe Pomorskie

Rypin

Brodnica

ZWZ-AKWSK

14.03.1994
++ Lewandowska Jadwiga
zam. Markiewicz

ps. "Hanka"
"Pliseko" K: 478/478 Pom.

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI —

Lewandowska Jadwiga
T: X: 478/478 Pom.
Brodzice 2K2-ARK WSK
"W i A"

I. Materiały dokumentacyjne

- I/1 – relacja właściwa k. 3 s. 1-5
I/2 – dokumenty (sensu stricto) dot. osoby relatora —
I/3 – inne materiały dokumentacyjne dot. osoby relatora —

II. Materiały uzupełniające relację k. 3 k. 1-4

III. Inne materiały (zebrane przez „relatora”):

- III/1 – dot. rodziny relatora —
III/2 – dot. ogólnie okresu sprzed 1939 r. —
III/3 – dot. ogólnie okresu okupacji (1939–1945) —
III/4 – dot. ogólnie okresu po 1945 r. —
III/5 – Inne... —

IV. Korespondencja

- a) bracia: k. 4 s. 1-4
.....
.....
.....

V. Wypisy ze źródeł [tzw.: „nazwiskowe karty informacyjne”] k. 18

VI. Fotografie dawał ikonografii

1/1. Relacja - Lewandowska Jadwiga

1. Relacja uczestniczącej w walce o niepodległość Jadwigi Lewandowskiej z m. Markiewicz spisane 16.03.1980r. przez Elżbietę Zawacką, mpis, oryg. (Arch. E. Zawackiej) k. 1 s. 1-2
2. Schemat relacji z dopisanymi informacjami przez Jadwigę Markiewicz z d. Lewandowską przesłany - L. ds. 568/12/90, k. 1 s. 3-4
3. Informacja o działalności komspiracyjnej Lewandowskiej Jadwigi spisane 14.09.1994r. przez Irenę Jagielską-Stowak, mpis, oryg. k. 1 s. 5

Relacja uczestnicząca w walkach o niepodległość
Jadwiga Lewandowska zamyślona

ARCHIWUM
Elzbiety Zawadzkiej
poz. 478/10m
data wpływu 10-1980

Dane osobiste

Markiewicz Jadwiga z d. Lewandowska, w domu okupacyjnym Lewandowska
ur. 20 I 1918 r. w Siskorn pow. Rypin
rodzina Franciszek i Maryja z d. Zakorska, volucja
kontaktowa volucja (kontakty volucja 3-letnia z Józefem K. Płocki)
obecnym adres 2 bójno 87-645

Okres przedwojenny

Wychowała u rodziców; w szkole praca kasa przypr. Kob. do obr. K. w. p.

Okres okupacji do maja 1945 r.

Przebywała u rodziców

Do ZWZ potem PTK wstąpiła w 1940 r. i pełniła funkcję łączniczki
ps. "Kamka"

Na polecenie Gustawa obywatelskiego przedostała się do Siskorn
w celu wyjazdu do pracy charytatywnej. Odbierała
poczta. Wychowała się u rodziców. Zbiwała żywność i wy-
mytata do oflagu i obóz pracy w Wierzbicy

kontakty

- Przez kontakty obywatelskie przez "Kamkę" to:
- Ms. Słupski Józef, klaster 60 Karmelitas - przekazywała pocztę
 - Ms. Tadeusz Schmidt, profesor w szkole (przyjeżdżał do Siskorn
do Gustawa z Kamką przedostała się do niego; często bywał w miasteczku
u M. Słupki był aresztowany w wiosnę 1944 (został przetrzymany w Siskorn -
Stalmski przebywał w "Zabie" + m. Wierzbicy Siskorn), ale po
2 tyg. zwolniony
 - Antoni Brzostowski volucja z Nowego Siskorn, tam ukrywał się
Tadeusz Korabki, kmielt ob. Rypin 1943-44
 - Maryla Szobinowska - odbierała od niej pocztę dla Tadeusza
a także gazetki (zabawa)
 - Władimirski - Kamka była u niego kilkakrotnie wary i tra-
fiła na jego aresztowanie (po wyjeździe do Warszawy i oświadczeniu
że jest kurierką i nie wstąpiła do PTK), była przyjeżdżała
do niego w Siskorn, volucja; u niego ukrywał się
Tadeusz Korabki
 - Szwajczer Stanisław - ten przyjeżdżał jako łącznik do Siskorn
 - Tomasz z Bachowa - w ramach narodził się
 - Sibirak pracownik cukrowni w Ostrowie, tam przebywał
często z pocztą od Gustawa z potem od Korabkiego
 - Ryszard i Kamka - ukrywał się w 1942 r. w Siskorn
i Kamka jako Halina, były u niego walczy

21 III 44

notki

ps. Kamka

Z bójno 16. III 1980

Jadwiga Markiewicz
z domu Lewandowska

Ważne wiadomości

x/

do Gre

graft
nie fantazjusz

Po wypadku w luboku i wstrząśnięciu Michalski' marywanego
 na Siskom Robertem, Chylinicki (marywanym Michalskim)
 zawiadził na nocie zdemontowanym w Siskom, ~~o~~ "Czajadłki"
 oświadczając że coś się stało z Robertem (nie widział, że
 zabity); został pilotowany przez "Kauke" do Giryukha
 Gantjed na jego miejscu. Kauke musiała po paru dniach
 przybyć na nosy między Giryukha a Ugorskim zawiadził
 Tadeusz Kowalski i Chylinicki formując; otrzymana od
 nich teści z dokumentami. Chylinicki dostał wózek, jednak
 wózkiem Kauke i Chylinicki do obojczyka do Siskowa
 tam z wózkiem Kowalskiego musiała go przekazać i wrócić do
 Kowalskiego. Ale Siskow nie zadowolony ponieważ Kowalski robo-
 cę wobec czego Kauke otrzymała wózek pilotowanie
 Chylinickiego do Baskowy do jaskini Kobuty. Ta Kobuta musiała
 Chylinickiego pilotować do Borsalicy, jednak musiała to
 zrobić zrobić Kauke. Odesłała go do Borsalicy w kierunku
 na fabryki młynem wsiem. Na tym zakładowym za-
 tnie. Już więcej nie widział Chylinickiego (który przedtem
 w Siskom i Czajadłki często przebywał) ani Kauke ani Kalkin

S C H E M A T R E L A C J I

- a) osłonka konspiracji
b) o nietyjącym osłonku konspiracji

(Relację prosimy sporządzić w sposób opisowy, uwzględniając punkty schematu, ale nie rozdziając relacji na poszczególne punkty. Najsszerzej prosimy przedstawić informacje dotyczące punktów V i VI. niżej podanego schematu.)

I. DANE OSOBOWE

1. Nazwisko, imiona (u kobiet nazwisko panieńskie). *Markiewicz Jadwiga z d. dewandowska*
2. Data i miejsce urodzenia (w przypadku wsi - powiat wg ówczesnego podziału administracyjnego). *1918. 01. 20 Sikorze gm. Zbojno pow. Rypin*
3. Imiona rodziców, nazwisko panieńskie matki, zawód rodziców, ewentualne informacje o aktywności zawodowej i społecznej rodziców.
4. Obecny adres (z telefonem). *Franciszek, Marcjanna dewandowski z d. Zatrzezińska - rolnik*

II. DANE ZAWODOWE

1. Wykształcenie (nazwy szkół i lata ukończenia). *Pażk. Sek. Powiat. Rocznia Sik. Poln*
2. Przebieg pracy zawodowej i ewentualna działalność społeczna do 1 września 1939 roku. *W gosp. roln. przy rodz. w Trzeponie k. Piasku ukłonił. w 1935 r.*
3. Stosunek do służby wojskowej w 1939 roku (u kobiet - czy posiadała przydział do obrony kraju - jakie ?). *Tak - w sukole Rolniczej, były rozpisz z rokiem obrony cywilnej.*

III. UDZIAŁ W KAMPANII WRZEŚNIOWEJ 1939 ROKU

Przydział, stopień wojskowy, funkcje, udział w walkach lub obronie cywilnej, informacje o odniesionych ranach, ewentualne awanse i odznaczenia (z datami), informacje o pobycie w niewoli.

IV. KRÓTKI WYCIĄG Z OKUPACYJNY

Miejsce zamieszkania, stosunki rodzinne, praca zarobkowa, środki utrzymania, doznane represje, udział w samopomocy społecznej (tajne nauczanie, pomoc prześladowanym itp.). *Tajne naucz. w miejsc. Stalmiekk k. Sikorze w latach 1943/44*

V. DZIAŁALNOŚĆ OKUPACYJNA (bardzo obszernie)

1. Data i okoliczności wstąpienia do organizacji konspiracyjnej (jakiej ?), używane pseudonimy.
2. Kto, gdzie i w jakich okolicznościach odbierał przysięgę ?
3. Przydział wgl. przydziały organizacyjne.

11 rodziców FM. dewandowski i Sikorze ułożył się w pełny ułamek kpt. Gustaw Olszewski z on wprowadził mnie w dział. organizacji konsp. ok. 1942r. Zostałem technikiem (z pseud. Hanko) w kłonie Brodnica, Toruń i pno. Przyniósł w obau. kpt. G. Olszewskiego.

*L 568/0/90 3 1/2
17 XII 1989
z 1980 r.*

Nazwa i kryptonimy komórki, daty przynależności do niej, nazwiska i pseudonimy bezpośredniego dowódcy-przełożonego i dowódców, nazwiska i pseudonimy innych członków komórki i ich ewentualne obecne adresy, opis funkcjonowania komórki, jej liczebność, adresy kontaktowe i meliny.

4. Przebieg osobistej służby. Funkcje, wykonywane zadania, odbyte przeszkolenia, udział w akcjach, adresy konspiracyjne : własne i inne znane, uzyskane od-

5. Aresztowania relatora, członków rodziny i znajomych. Data, miejsce, okoliczności, dane o ewentualnym procesie i o pobycie w więzieniach lub obozach, ewentualne ucieczki lub ich próby.

VI. DANE O EWENCJACH W KONSPIRACJI CZŁONKÓW RODZIN, KOŁEGÓW I ZNAJOMYCH (szacunkowo dla każdej osoby).

Czy rodzice, bracia, siostry, dzieci brali udział w jakiegokolwiek działalności konspiracyjnej lub w samopomocy społecznej. Jeżeli tak, to krótki opis tej działalności.

Siostra Halina Łosiewicz z d. dewarudowska tel. Łódź ul. 11/15
VII. CENNE DOŚWIADCZENIA

1. Krótki życiorys powojenny z uwzględnieniem dalszego kształce-

Praca w gosp. rolnym, w kom. Kuchciel w sektorze, tel. Gł. podziemi Włocł.
2. Działalność konspiracyjna, "peakowska" (WIR, ROAK, itp. organizacje).

3. Represje doznane w PRJ, w związku z działalnością Konspiracyjną :

- a) z lat 1939 - 45,
- b) "peakowską".

nie ujawniłem się w żadnym partyjnym ur.

VIII. DOKUMENTACJA

1. Dokumenty i fotografie przedokupacyjne dotyczące służby wojskowej, przeszkolenia wojskowego i udziału w kampanii wrześniowej 1939 roku.

2. Dokumenty i pamiątki z okresu okupacji i działalności konspiracyjnej : fotografie własne i członków konspiracji.

3. Dokumenty i fotografie z okresu konspiracji "peakowskiej".

W ułamie wyprzedłem albumy zmienione Łódź 1 zdjęcie powojenne

Data

Podpis

LEWA NDOWSKA JADWIGA ZAM^ŁMARKIEWICZ ps.Hanka,Pliszka

ur.20-1-1918r w Sikorzu pow.Rypin

ojciec Franciszek-rolnik

matka Marianna z d.Zakrzewska

Zaprzysiężona w 1942r przez Gustawa Olszewskiego ps.Gracjan,Willi

W latach 1943-44 prowadzi tajne nauczanie we wsi Stalmierz k.Sikorza.

U jej rodziców w pewnym czasie ukrywał się G.Olszewski ps.Gracjan a po aresztowaniach w Bydgoszczy również Wrzesińska Zofia ps.Żaba, ~~Saba~~ Saba.

W 1942r została kurierką Gracjana do Torunia, Brodnicy i Lipna.

Sobocińska Maria ps.Ryśka skontaktowała ja z Tadeuszem Kowalskim

ps.Tomasz, k-dtem obw.Rypin, po aresztowaniu Gracjana zostaje kurierką Tomasza, jak również k-dtką dla rejonu Zbójno.

Pracuje w samopomocy społecznej wysyłając paczki żywnościowe do obozów jenieckich i opiekę nad rodzinami aresztowanych.

Zmarła w Zbójnie 14-9-1944

Grębs Nowakowicz-Jagielska

T.: Sobocińska M. Jagielska I.

1. Materiały uzupełniające reley: - Lewandowska
/ Jadwiga:

1. art. Mirosławy Groch opublikowany w
nr 1/25/95 "Biuletynu" Fundacji - rubryka
"Odesli...", mpis k. 1 s. 1

2. Irene Jagielska - Nowakowa ps. "Ewa"
- sprostowanie do w/w artykułu, mpis oryg. k. 1 s. 2

3. Biogram: Lewandowska, Stach Jadwiga,
[w:] Stow. biograf. konspiracji pomorskiej
1939-1945, pod red. Sierskiej E., Tom 1 2004,
w. 6, s. 104-105, kserokop. k. 1 s. 3-4

Jadwiga Lewandowska zam. Markiewicz - nekrolog *do Biuletynu*
nr 1/25/95

14. IX 1994r. zmarła w *Zbojnie* Jadwiga Lewandowska
zam. Markiewicz ps. "Hanka", ur. 20.I.1918r. w Sikorzu, pow.
Rypin.

W czasie okupacji mieszkała w domu rodziców w Sikorzu, następnie po przesiedleniu w Stalmierzu, pow. Rypin i pracowała w gospodarstwie rodziców. Do działalności konspiracyjnej w ramach ZWZ przystąpiła w 1940r., zaprzysiężona przez Romana Wasilewskiego, i kontynuowała ją do czasu zakończenia wojny. W tym okresie była łączniczką i kurierką szefa łączności KO AK Pomorze Gustawa Olszewskiego ps. "Gracjan" oraz kmdta Obw. Rypin Tadeusza Kowalskiego ps. "Tomasz" jeżdżąc do punktów kontaktowych w Brodnicy, Golubiu, Dobrzyniu i Toruniu oraz obsługując wiele innych na terenie Insp. Brodnica i Włocławek. Prowadziła także we własnym mieszkaniu punkt kontaktowy oraz melinę, z której korzystali m.in. T.Kowalski i "spaleni" konspiratorzy. Do jej zadań należało ponadto pilotowanie konspiratorów w pobliskim terenie, np. we wrześniu 1944r. pilotowała Józefa Chylińskiego ps. "Wicher" do Brodnicy, po zastrzeleniu Henryka Gruetzmachera ps. "Michał", z którym razem przemieszczał się Szef Sztabu KO AK Pomorze. W ramach samopomocy społecznej zbierała żywność oraz zajmowała się wysyłaniem paczek do oflagów i obozów, kolportowała także prasę konspiracyjną.

MGr

Sprostowanie:

W Biuletynie z marca 1995r na str.13 w rubryce pt.Odeszli od nas w nekrologu o Jadwidze Lewandowskiej zam.Markiewicz ps.Hanka opracowanym przez p.M.Groch zaszła pomyłka.

Ponieważ w tym czasie byłam na tym terenie i znam okoliczności pragnę sprostować.Po zabójstwie kpt.Henryka Grutzmachera ps.Michał-Marta,na kwaterę do p.Jabłońskiego w Giżynku ppłk.Józef Chyliński ps.Kamień,Wicher,Rekin,szef sztabu KO Pomorze,Wicher przyjechał sam,tam się dowiedział o śmierci Michała.

Ja musiałam pojechać do Bydgoszczy by zawiadomić płk.Jana Pałubickiego ps.Janusz k- dta KO Pomorze a w drodze powrotnej w Golubiu odebrałam od Jana Grajkowskiego ps.Tadek nowo zrobione zdjęcia Wichra.Musiałam jechać na Maliny,kwaterna w Kruszynach S złacheckci pow.Brodnica u pp.T.Dulskiego ps-Dołęga.

Musiałam zrobić Wichrowi nowe legitymacje osobiste.Na kwaterze Maliny znajdowało się archiwum szefa sztabu jak również formularze i pieczętki niewłaściwe do fałszywych legitymacji.

Legitymacje te oddałam Lucjanowi Żołobińskiemu ps.As,mistrz kominiarski,który wraz ze swoim czeladnikiem Tadkiem pojechali do Giżynka i pilotowali Wichra również w przebraniu kominiarskim do Golubia gdzie miał kwaterę przez kilka tygodni a rzeźnika Nozdrzykowskiego ps.Dąbrowski a następnie u matki Tadka przy ul Szopena.W ostatnim tygodniu listopada 1944r lub pierwszym grudnia,As i Tadek pilotowali Wichra do Brodnicy do pp.Dulskich również w przebraniu kominiarza.To może poświadczyć p.Hanna Nowicka -Dulska obecnie mieszkająca w Poznaniu ul.Husarska.

Leicester 18-12-1995

Yvonne Nowakowska-Lajchler
p> Groch

Początek Niemce wa legitymacji
Wichra ja podobałam.

Lewandowska Jadwiga zam. Markiewicz, ps. „Hanka” (1918–1994), referentka WSK Obw. AK Rypin Insp. Brodnica/Włocławek.

Urodzona 20 I 1918 w Sikorzu pow. rypiński w rodzinie rolnika Franciszka i Marcjanny z d. Zakrzewskiej. Ukończyła szkołę powszechną, w 1935 szkołę rolniczą w Trzepowie pod Płockiem, gdzie przeszła kurs przysposobienia kobiet do obrony kraju. W okresie międzywojennym mieszkała z rodzicami w Sikorzu gm. Chrostkowo i pomagała w prowadzeniu gospodarstwa.

W czasie okupacji mieszkała początkowo w Sikorzu. Od 1941 z rodzicami została wysiedlona do Stalmierza w gm. Chrostkowo. W 1941 do ZWZ zaprzysiął ją Julian Wiwatowski ps.

„Twardy”, w obecności Gustawa Olszewskiego ps. „Gracjan”, ukrywającego się w Sikorzu. Kontynuowała działalność w WSK AK do stycznia 1945. Objęła funkcję łączniczki i kurierki G. Olszewskiego ps. „Gracjan”, pełniącego najpierw funkcję kmdt. Obw. ZWZ Lipno, potem szefa łączności Insp. Włocławek i szefa łączności KO AK Pomorze. W tym czasie utrzymywała łączność na linii Toruń–Brodnica–Kikół (do ks. Tadeusza Schmidta) –Trutowo–Lipno. Od 1941 do maja 1943 raz w miesiącu odbierała od Marii Sobocińskiej ps. „Ryska” gazetkę konspiracyjną pt. „Iskra Wolności” wydawaną przez POZ–„Znak” – AK Lipno. Przewoziła też pocztę konspiracyjną Tadeusza Kowalskiego ps. „Wiarusz”, redaktora gazetki. W marcu 1944 udało się jej uniknąć aresztowania, gdy z pocztą konspiracyjną zgłosiła się do Antoniego Kudlińskiego ps. „Zbyszek”, kmdt. Garn. AK Toruń. Po aresztowaniu G. Olszewskiego, z rekomendacji M. Sobocińskiej, referentki WSK Insp. Włocławek, została mianowana przez T. Kowalskiego ps. „Tomasz”, wtedy już kmdt. Obw. AK Rypin, referentką WSK tegoż Obw. Kurierka „Tomasza”, organizowała i utrzymywała łączność między Kmdą. Obw. Rypin, Insp. Brodnica a kwaterami oficerów sztabu KO Pomorze, zlokalizowanymi na terenie gm. Chrostkowo, Płonne, Żałe. Współpracowała m.in. z Lucjanem Żołobińskim ps. „Czarny”, Stanisławem Suszyńskim ps. „Witold”, Zbigniewem Klubińskim ps. „Wichura”, Bolesławem Ściborem ps. „Sowa”, kier. wywiadu Obw. Rypin i kwaterniczkami. Przez Halinę Mieczkowską ps. „Ala” kontaktowała się z kwaterą konspiracyjną w Bachorzu u Ewy Ligmanowskiej ps. „Małgorzata”. H. Mieczkowska dostarczała materiały wywiadowcze, karty żywnościowe, odzieżowe, wzory pieczęci, druki niemieckich dokumentów nielegalnie zdobywane w urzędzie gm. Płonne, które odbierane były też z Lipna od Janiny Paradowskiej ps. „Roma” (zam. Keller). Od końca kwietnia 1944 do początku 1945 ukrywała w Stalmierzu Zofię Wrzesińską (zam. Gałaska) ps. „Żaba”, „Saba”. W 1944 kwaterował tu też mjr Franciszek Trojanowski ps. „Fala”, „G-225”, wysłannik KG AK i kmdt. Okr. Pom. AK od lipca

do końca grudnia 1944. Pilotowała mjr. F. Trojanowskiego do Bachorza, potem do „Sprężyny” (dcy oddz. part. NN). Razem z Haliną Lewandowską (siostrą – zam. Łoszevska) ps. „Haluś” ubezpieczała Józefa Chylińskiego, szefa sztabu KO Pom. udającego się z Sikorza na odprawy do Marii Grajkowskiej w Golu-⁴biu. W latach 1943–1944 prowadziła tajne nauczanie, organizowała samopomoc, wysyłając paczki żywnościowe do obozów jenieckich i sprawując opiekę nad rodzinami aresztowanych.

Po wojnie nie ujawniła działalności w AK. Mieszkała w Zbójnie, prowadziła gospodarstwo rolne. Działała w Kole Gospodyń Wiejskich. Zmarła 14 IX 1994 w Zbójnie.

Odznaczona: Brązowym Krzyżem Zasługi z Mieczami, Krzyżem Armii Krajowej, Medalem Wojska (czterokrotnie).

Lewandowska Marcjanna, Lewandowski Kazimierz (rodzice) prowadzili w latach 1941–1945 kwaterę konspiracyjną najpierw w Sikorzu, potem Stalmierzu gm. Chrostkowo.

Lewandowska Halina, ps. „Heluś” (siostra), zam. Łoszevska, łączniczka J. Lewandowskiej do kwater konspiracyjnych.

APAK: Kartoteka Insp. Brodnica; tamże, T.: Jagielska I., Kopczyński H., Kowalski T., Lewandowska J., Ligmanowska H., Mieczkowska H., Olszewski G., Schulz A., Sobocińska M., Suszyński S.; S a d o w s k i J., *Mówi...*, s. 172, 194; Z a w a c k a E., *Szkice WSK...*, s. 298, 309, 319, 325, 326, 328, 330, 340.

Elżbieta Skerska

IV. / 1. Korespondencja brzożw: Lewandowska Jadwiga:

1. List Elżbiety Zawackiej z 29.07. 1984r.
do Halimy (Łoszewskiej z d. Lewandowskiej)?
w sprawie usupemnienia relacji, rypis k. 1 s. 1
2. List Jadwigi Markiewicz do E. Zawackiej
z 17.12. 1991r., rypis oryg. k. 1 s. 2
3. Pismo Fundacji do Łoszewskiej Halimy
z d. Lewandowskiej w sprawie śmierci
siostry Jadwigi ps. „Banka”, rypis oryg. +
kopia k. 2 s. 3-4

Jerzandotche Ryppin Tormi 29 VII 1984 /

Pani Halimo,

Bydło u mnie w marcu 1940 w projekcie mi Pani przy-
stać relacji swojej z czasów okupacji, kichety - ciekawo do-
tyczera! Kobiety Zupietini nie dozwiaj, wazni mozliwe
pednych informacji z tamtych lat.

Obeenie przygotowujacy do druku kuzki o uobiale Kobiet
u dristaludoi inspektoratu Poodlice ZWZ-ITK. (10 inf.
forminim wyoda u 1983r.), jakis potrzebne jest Pani
relacja, druki ktory mogla bym weli perialanych danych
wzpednic i sprostonac.

Ukipsadam ponownie do listy Jachygi, odpisata pe-
rome opelinkami, z ktorych nic nie wynte. Nie przytata
fotografi. Nie otrymadam tez danych o Wangi Kietci,
pednych furskaj kwatowiercki. Nie mam tez fotografi
matki sam Wangi.

Proszę Pani o:

- fotografi swojej, Jachygi i Mawjany, jeżeli nie zera-
row okupacji, to później; także "Tomare" i innych.
- o relacji z podaniem zapamiętanych jeliczkowch
mieszkań, które ^{choc} mogły Pani wydać się nieistotne
(możliwe daty wydarzeń, osoby, imię); o wymini mi
mi mężczyźni i ich dristaludoi, z którymi się
Pani zetknęła.
- o relacji o kietci

Zatęcam kwestionariusz Polokaj Tawarystwe histo-
rycznej, może pozwoli nicic niektore dane.
Ale niech Pani relacjami swobodnie. Pomocne
dane biograficzne!

W relacji M Saboinstkiy znajdujacy wy wzmianke,
ze Jachyga Jerzandotche "Pietke" zabota wyzna-
erona przez "Tomare" na Kamenclambly Wajtkaj
Stwidy Kobiet na obwod Ryppin (wioder, gdy Ryppin 20.
rket przytawrony do inspektoratu WFOctawek). Co
Pani o tym wie? Przedtem byta kety WSK repam Zbojso, Zepaj?
Kietci, rewolucyjne pozdrowienie i ciekawo ciekaw!
Eltonite Zawadlie

Był Pani wie adnie, Tomare?

Włocławek, 1991. 12. 17 2
WZG/17/90

Zarząd Fundacji Pomorskiej AK

Baroko serdecznie dziękuję za
Odznakę Pamiątkową, Olszycę Pomorską AK
oraz Biuletyn i życzenia świąteczne.
Pragnę również złożyć serdeczne życzenia
świąteczne cotemu zarządowi i jego
członkom. Życzę spokojnych i radosnych
Świąt Bożego Narodzenia a w Nowym
1991 Roku wytrwałości i zadowolenia
z pracy nad spisywaniem kart historii
Ojczyzny.

Przepraszam, że moja relacja jest spisana
na druku od Państwa, ale i tak konstatuję
z pomocą przy pisaniu poświęcać wiele
dni coraz więcej czasu na naszą
zadanie.

Z poważaniem

Hans-Jürgen Markiewicz

Toruń 14.II.1995r.

Fundacja "Archiwum Pomorskie Armii Krajowej"

ul. Wielkie Garbary 2

87-100 Toruń

L. Dz. 260/A/95

Pani Halina Łoszevska z d.Lewandowska

Szanowna Pani

Z przykrością odebraliśmy informację o śmierci siostry Pani. Zwracam się do Pani z uprzejmą prośbą o nadesłanie w możliwie szybkim terminie informacji o dacie i miejscu śmierci siostry Pani - Jadwigi Markiewicz z d.Lewandowskiej ps."Hanka". W najbliższym numerze Biuletynu naszej Fundacji zamieszczony będzie nekrolog Jadwigi Markiewicz, ale brak mi tej ważnej informacji, o którą ośmielam się prosić.

Pragnę jednocześnie poinformować Panią, iż ukazał się już pierwszy tom wydawnictwa naszej Fundacji "Słownik Konspiracji Pomorskiej" (Toruń 1994), w którym zamieszczone są biogramy pomorskich konspiratorów. Wydawnictwo zakrojone jest na 8 tomów. W następnym z nich znajdzie się biogram Pani siostry, o ile otrzymamy więcej informacji, ponieważ to czym dysponujemy jest jeszcze nie wystarczające. Prosiłabym więc Panią w związku z tym o próbę skreślenia relacji o działalności konspiracyjnej i życiu siostry Pani lub napisanie jej biogramu. Podobną prośbę mam także co do osoby Pani. Z żalem stwierdzam, iż w zbiorach Fundacji brak nam relacji o konspiracyjnej działalności Pani. Są tylko dość skąpe wzmianki w innych relacjach. Podobnie jak na biogramy innych działaczy podziemnych z Pomorza tak i na biogram Pani jest miejsce w kolejnych tomach "Słownika Konspiracji Pomorskiej". W miarę szybkie nadesłanie informacji przyspieszy proces wydawniczy, którego kolejnym owocem będzie tom mający się ukazać pod koniec bieżącego roku.

Za każdą nawet najdrobniejszą informację będę bardzo wdzięczna. Prosiłabym o możliwie szybką odpowiedź. W załączeniu

przesyłam schemat pomocny przy pisaniu relacji, Komunikat o przygotowaniu kolejnych części "Słownika" oraz informację o wydawnictwach Fundacji.

Z poważaniem dokumentalistka Inspektoratu Brodnica

M. Groch

Mirosława Groch

list wrócił z adnotacją: "Adresatka wyprosiła się. 4
Brak zmiany adresu [Kraków 17.02.1995r.]

Toruń 14.II.1995r.

Fundacja "Archiwum Pomorskie Armii Krajowej"

ul. Wielkie Garbary 2

87-100 Toruń

Ldz 260/A/95

Pani Halina Łoszevska z d.Lewandowska

Szanowna Pani

Z przykrością odebraliśmy informację o śmierci siostry Pani. Zwracam się do Pani z uprzejmą prośbą o nadesłanie w możliwie szybkim terminie informacji o dacie i miejscu śmierci siostry Pani - Jadwigi Markiewicz z d.Lewandowskiej ps."Hanka". W najbliższym numerze Biuletynu naszej Fundacji zamieszczony będzie nekrolog Jadwigi Markiewicz, ale brak mi tej ważnej informacji, o którą ośmielałam się prosić.

Pragnę jednocześnie poinformować Panią, iż ukazał się już pierwszy tom wydawnictwa naszej Fundacji "Słownik Konspiracji Pomorskiej" (Toruń 1994), w którym zamieszczone są biogramy pomorskich konspiratorów. Wydawnictwo zakrojone jest na 8 tomów. W następnym z nich znajdzie się biogram Pani siostry, o ile otrzymamy więcej informacji, ponieważ to czym dysponujemy jest jeszcze nie wystarczające. Prosiłabym więc Panią w związku z tym o próbę skreślenia relacji o działalności konspiracyjnej i życiu siostry Pani lub napisanie jej biogramu. Podobną prośbę mam także co do osoby Pani. Z żalem stwierdzam, iż w zbiorach Fundacji brak nam relacji o konspiracyjnej działalności Pani. Są tylko dość skąpe wzmianki w innych relacjach. Podobnie jak na biogramy innych działaczy podziemnych z Pomorza tak i na biogram Pani jest miejsce w kolejnych tomach "Słownika Konspiracji Pomorskiej". W miarę szybkie nadesłanie informacji przyspieszy proces wydawniczy, którego kolejnym owocem będzie tom mający się ukazać pod koniec bieżącego roku.

Za każdą nawet najdrobniejszą informację będę bardzo wdzięczna. Prosiłabym o możliwie szybką odpowiedź. W załączeniu

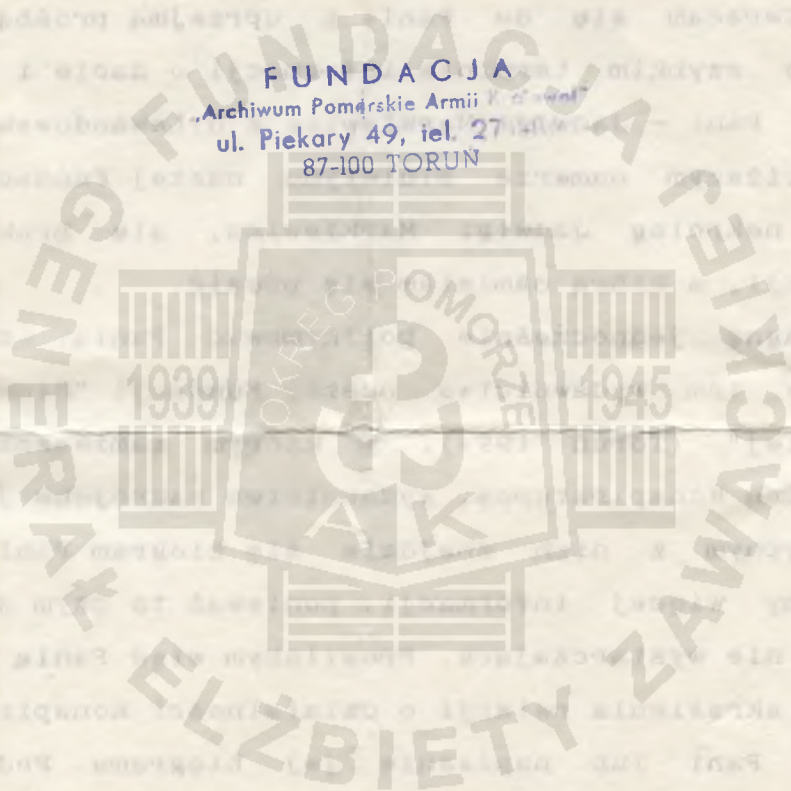
przesyłam schemat pomocny przy pisaniu relacji, Komunikat o przygotowaniu kolejnych części "Słownika" oraz informację o wydawnictwach Fundacji.

Z poważaniem

dokumentalistka Inspektoratu Brodnica

M. Groch

Mirosława Groch

FUNDACJA
 „Archiwum Pomorskie Armii”
 ul. Piekary 49, tel. 27
 87-100 TORUŃ

TiMu: 478/478 Sem.

Aradulice

Lewandowski, Jadwiga

V. Party informacyjne

lc. 18

1. 2. 478 p. 3. H K Brodnica Rygan 1

4. ^{Markwin} Lewandowska Jadwiga 5. Lewandowska
 obs. Markiewicz

6. Sankis 7.

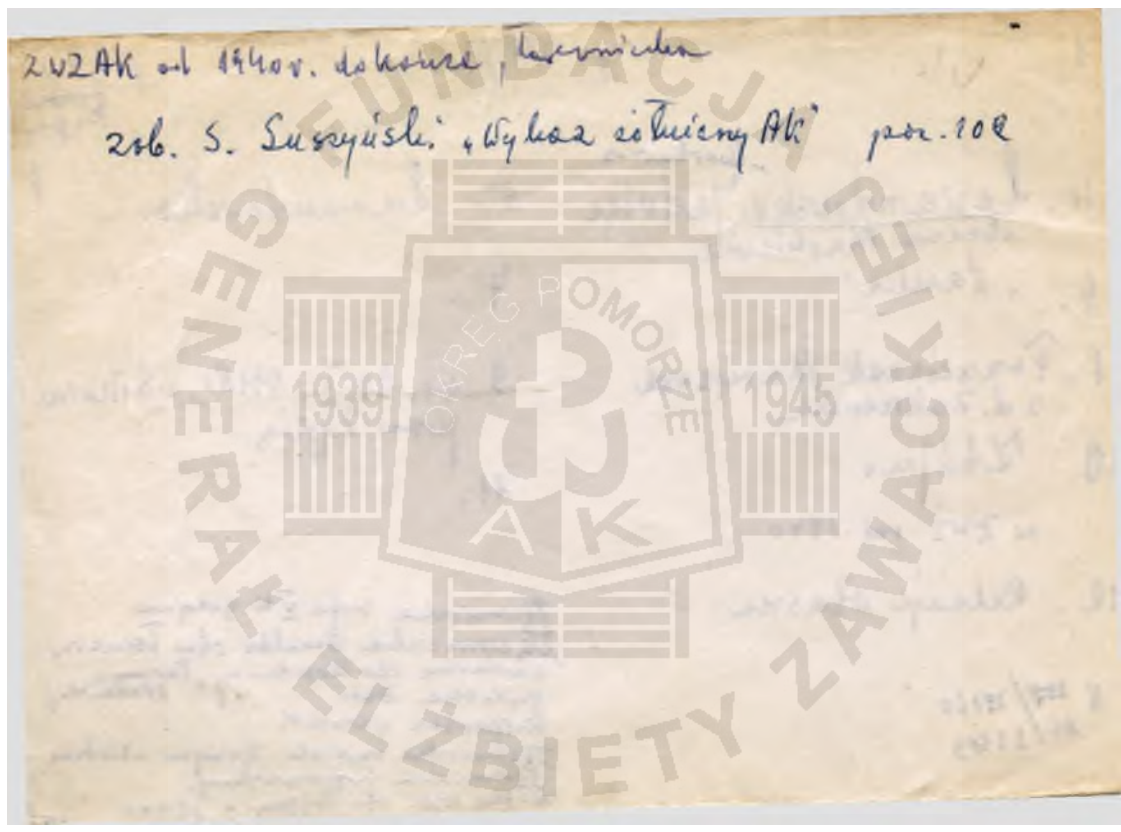
8. Franciszek Marianna 9. wr. 20. 1. 1918r. w Sikostu
 z d. Zakrewske pow. Rygan

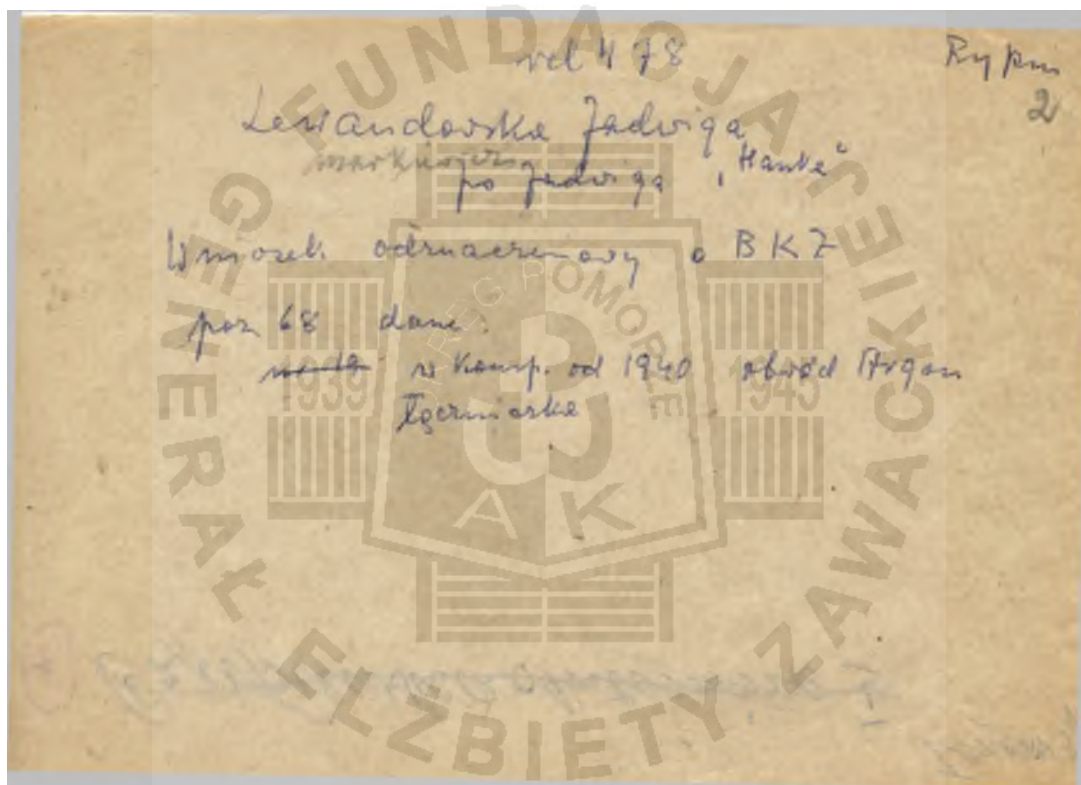
10. Mbojmo 11.

12. Ralska Wlascna

K 257/18760
 H 23453

Techniczne siefi V K Gwajans
 Techniczne kmetke obs. Tomasz
 kowitke do Brodnicy, Tomasz
 pilotke Fali
 Kolporter garfekt
 Techniczne opwicke Gwajans - Sibiru
 Techniczne kopowitkuf
 K. H. H. WSK obs. Rygan v 1944 r

Zawiadzenie

Rypin 3

Lewandowska Jadwiga ps. "Hanka" ³
 zamężna Martiniów ^{niestra Hanka}

córka Franciszka i Marianny ^{verte}
 urodz. 20. stycznia 1918 r. w Sirkoniu ps.
 Rypin (wg oświadczenia Adam Suwajkińskiego)
 z dn. 20 VI 1978 r.

1940
 w PK od wiosny 1943 do stycznia 1945 r.

9091212
 Lewandowska przekazywała Suwajkińskiemu poście
 konspiracyjne wpłydnie za jej dostawcą.
 Prowadziła w Sirkoniu a potem w Skalmierzu
 punkt kontaktowy. datem 1944 r. przekazała
 jej m. in. melis "spalony" w Rydyosony "Zak".
 W latach wiosna 1943 - stycznia 1945 pełniła
 funkcję kierunki konspiracyjnego oddziału PK
 Rypin oraz ten pilnie - prowadzła w ten.
 mi. Bezpośrednim dowódcą "Hanki" był

Zainicjatorami

Rypin

Lewandowska Jadwiga ps. "Hanka" ³
żonata z Marcinem

córka Franciszka i Marianny ^{verte}
urodz. 20. stycznia 1918 r. w Sikorze par.

Rypin (wg oświadczenia Wł. Suszyńskiego)
z dn. 20 VI 1978 r.

1940

w PK od wiosny 1943 do stycznia 1945 r.

Lewandowska przekazywała Suwymińskiemu pocztę
konspiracyjną względnie za jej dostawcą.

projekt

Przewodziła w Sikorze a potem w Skalmierzu
punkt kontaktowy. Latem 1944 r. przekazała
jej na melisę "spalony" w Rydyposiu "Zabę".

W latach wiosna 1943 - stycznia 1945 pełniła
funkcję łączniczki konspiracyjnego obozu PK

Rypin oraz tzw. ps. lota - przewodnika w ter-
mie. Bezpośrednim dowódcą "Hanki" był

Lewandowska Jadwiga, c. Franciszka i Marianna
"Hanka" - doernie Markiewiczowa 4
nr. dn. 20.1.1918r. w Sikoizn
gm. Sznostkowo
zawi. 260/110

W czasie wojny mieszała w
Sikozie, po wysiedleniu w Stal-
mie r. ka. Łęczniczka "Tomasa"
Kier. punktu kontaktowego
i kwaterę. Kontakty z "Zaury",
"Wiskura" i "Witoldem".

Adres: 87-405 260/110
(rel. Witolda 26-11-1978)

5

LEWANDOWSKA JADWIGA ps. "Hanka"

BRODNICA

AK

Obecnie Markiewiczowa. Zamieszkała w Zbójnie.

Z Jadwigą Lewandowska i jej siostrą Haliną Lewandowska, zamieszkałymi w Sikorzu, gm. Chrostkowo, współpracowała łączniczka i kwaterniczka AK ze Stalmierza (gm. Chrostkowo, pow. Rypin) Apolonia Amelia Zielińska.

T.: Zielińska Apolonia A., Insp. Brodnica, K-612,
I, 1/iv, 2.

MGr'94

? ++ Lewandowski Jadwiga
Habrza
ps. ~~Jadwiga~~ Hauke
ob. Ryppin
Technic

B K 7
Szkola? Meliny Kmitte ob. Ryppin
dla spławy ch
(jedyną spławnią, 7 lat przed wojną
do Sokoła od 1700, wstąpił)
tam pewnie Tale? i wojnowa
Złoty?

1939
OKR
AK

„Tanare”
był w Spoczynku

K

GENERALNA
ELŻBIETY

Ryprów
PK 7

Lewandowska Jadwiga, Kanki
zamieszkała w Marcinowie
ul. 84 Smoleńskiego 2 3 11 84 ul. 6

Do 1943 mieszkała w Siskorn gm. Chrostkowsko
po wyłączeniu w Stalmitka gm. Chrostkowsko
firma z kwatery Kunka obrotu Ryprów pod "Tomara"
Kanki była osobą techniczną "Tomara", utrzymywała
kontakty z "Armią", Józefem Ligmanowiczem,
do Sprężyny w Borodnicy
do Juliane Winiatowskiej "Twardy"

na miejscu w Lewandowskiej kwatery w 1944
g. 225. Kanki przeprowadziła go do Ligmanow-
icza a potem do "Sprężyny"

Rytm 8

^{Wielka} Jadwiga Leonardowska
Olecin Markiemir ps. Hanka
Coko Trzeiszka; Marcjan
w 20. 01. 18 r. w Sikorn
gm. Chrostkowo.

Podczas okupacji nie dotarła
do Sikorn a po wyzwoleniu
do Stelmierka. (później tu obok)
Zgromadzenie "Wolność"

Pracę kulturalną i melody
kulturalną się z "Wolność"
"Witoldem" i "Zieloną"
^{Smoleńsk} ^{Wielka}

^{obcy} Adres: Złoty wj

Złota wj. gm. Złoty

ps.

KWATEROWA V LEW. G-225

FREL. WITOLDA

sprowadzi p. Wojtek #X 78

Henryk Autoroński
Aleksie Broniewski

ps?

Podczas okupacji Niem.

W Radomiu

Episkopat "Czerwony" w

"Asa"

Jadwiga Lewanowska zam. Markiewicz
zmarła 14. IX. 1994 r. w Lbojnie.
Inf. z 24. II. 1995 r. uzyskana
od urzędu gminnego w Lbojnie.

M.G.

Lewandowska Jadwiga *Rypin* Lipno
ps. "Pliszka" WSK 10

Lewandowska Jadwiga ps. "Pliszka" - Komendantka rejonu Zb
Zbójno Obwodu Lipno Wojskowej Służby Kobie
5.99

rob. Witomska Elżbieta, opr. B/s. 76
5.99 = bibl. FAPAK 152

4/8. IV 11p

dewendowska Jadwiga

Brodnica
11

k-478/478 Pom.

wiadomości dotyczące pracy Tętniak.

Zob. Muszkienicz "Uchwyć kobiet..." str 86

praca magisterska, biblioteka FAPAK
32 VIII. 2005. 4K

Lewandowska Jadwiga
ps. "Hauke"

Dypim
WSK -
AK

12

w l. 1941-1944 była Teżownicą
Gustawa Obzewskiego (wtedy
szefa Wydz. Bezpieczeństwa i S.O.) ofo
ks. Jadcusze Szmiolte admini-
stratora parafii Kikot-Wole-
-Trutowo - Szumim. W l. Od 1943
- referentka ^{WSK} Obw. AK Dypim.

MP.

verte

zob: J:dl: 1354/22 16 Pom.
Samolt Gadcuze - Wroclawek

2/5.11.107

Lewandowska Jadwiga

Smolnica
WSK-UK 13

Odsuszone Medalem Wojska (po raz
1, 2, 3, 4), Brązowym Krzyżem Zasługi
z Mieczami, Krzyżem Armii Krajowej.

zob: tenko, "Odsuszenia" - materiały
prekarsane przez Elżbietę Zawacką,
s. 47 poz. 258

ABZ. VII/04

Lipsa? brodnic

212-AR-14
KSK

Lehomdowskie Jadniq

zau. Mankim

Ps. "Henke". Cónie Francishe i Mor-
cjenny. tpeuicne, i kmiche kmote obu. Rypin
Kowobliqo. ps. "Towesz".

Niasno rebeyè z 28.10.1930r.

(z. Silkova, qu. Chrostowa)

zob. T.: Spmiczne S. Smugniwiego, I Rel., str. 25,
134, 185-187, 303, 326, 447, 448;
II Motli s. 1, 43, 72; IV Krasne megi s. 42
V Hupisy s. 14

444-16

Pom. 478/P

Ryppin
AK 15

Szwandowska Jadwiga ps. "Hanka"

Łaczniczka ps. "Tomaska"
m.in. "pilotowała" gm. Fok. 9425 do Dachowa.
Utrzymywała kontakty z Arcelem i Dobrym
siostrą Franciszką

Zob. 1. Surynski "Wzrost żołnierski AK" - 102

z dr. Lewandowskiego Rypin
nr 16

Lewandowski Jadwiga

am. sterliediz

Je z bojne pow. Rypin, dyplomowane pielsq-
uierke-potoina. Kontakt z zotobinskim
i spoduenskim.

an 1.

Rob.T.: Spriziane S. Smyniskopo, V Rypin str. 14

HMM-Pl

Włodzisławek DSZ - WIN 17

a)
Lewandowska Jadwiga
ps. "Pilszka"
wrzesień 1945
Łęczność w WSK w obrzędzie Lipno

zob. B. Ziśkowski, Powojenna działalność... Złemta
Kupewska, t. 20, 2007. s. 74.

Lewandowska Jadwiga

Rypin
AK 18

A
T BKZ z Mieczami
ps. "Jadwiga"

zob. Sadowski Józef,
Młwi nr 31806,
W-u 1939, s. 134, poz. 68

brak zdj.

87-645 Zbójmo
woj. wrocławskie

K-478

Brodnica
ZWZ-AK

†† Lewandowska Jadwiga
(14. IX. 1994r.)
ps. „Hanka” zam. Markiewicz

... dokumenty bezpośrednio związane są z
i stanowiące jej uzupełnienie k. 1

II Dokumenty nie związane bezpośrednio z relacją, ale o
J. Lewandowskiej. k. 1.

IV Korespondencja bieżąca k. ~~13~~ 14.

V Nazwiskowe karty informacyjne 9 kart

Sewandowska Jadwiga

